

**Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder**

Overlærer Ole Vrang Lassen Ved mødet på Jaruplund Danske Skole Lørdag den 11. juni 2022 kl. 14.30

Tak for indbydelsen til at tale her i Jaruplund i dag – og særligt i år.

For det er et særligt år: Endelig kan vi samles igen til årsmøde, og det er virkelig dejligt at se så mange – både store og små. At mærke samhørigheden og nyde samværet på tværs af generationer.

Jeg tror, at vi alle har opdaget, hvor meget det betyder at kunne mødes fysisk, ansigt til ansigt og i samme rum – netop fordi vi har prøvet at undvære det så længe under corona.

En gammel mand som mig lærte meget nyt under pandemien - ikke mindst om Teams og virtuel undervisning.

Det bar os igennem, da alting lukkede ned, og der ligger uden tvivl mange muligheder i det virtuelle rum. Men det kan aldrig erstatte et fællesskab som dét, vi har med hinanden her i dag.

Med årsmøderne synliggør vi mindretallets eksistens og vores forbindelse til Danmark overfor os selv og vores tyske naboer. Vi bekræfter vores danske rødder gennem taler og sang – og vi gør det med respekt for, at vi netop er et mindretal.

”Sydslesvig – Mit valg” - Det er overskriften for årsmøderne her i 2022.

Da jeg i 1979 som nyuddannet lærer kom til Sydslesvig, var det også et valg. Et valg, som jeg blev tilskyndet til af min farmor, som havde indprentet mig, hvor vigtigt det var, at vi som danskere nordfra engagerede os i Sydslesvig.

I første omgang havde jeg måske forestillet mig at være her i et par år, men siden da endte jeg med at vælge Sydslesvig til igen og igen. Det har jeg aldrig fortrudt.

Jeg sætter pris på fællesskabet, de små enheder, den afslappede og uformelle måde, som vi møder hinanden på, på at skolerne ikke bare er skoler, men kulturelle omdrejningspunkter for lokalområdet, og på det sammenhold og den vedholdenhed, vi har vist, når vi i perioder har måttet kæmpe for vores rammer som mindretal.

Når man som forældre i Sydslesvig sender sit barn i dansk børnehave eller skole, er det et aktivt valg – for man kan jo også vælge at gøre noget andet.

For mange er det et naturligt og nemt valg, som ikke kræver mange overvejelser (en ”no-brainer”, som det vist hedder på nu-dansk).

Især hvis begge forældre selv er vokset op som en del af mindretallet.

Men som dansk mindretal er vi også en integreret del af det tyske samfund. Og i flere og flere familier har valget af dansk børnehave eller skole ikke været en selvfølgelighed.

Heldigvis er der mange, der vælger os til. Nogle gange har jeg nærmest fornemmelsen af, at der er en speciel hype omkring det danske – at det danske eller skandinaviske er blevet trendy.

Uanset hvorfor man vælger at være en del af det danske mindretal her i Sydslesvig, så vælger man samtidig det danske sprog til. Det er en del af pakken, så at sige.

For mig har det betydet, at jeg har fornøjelsen af at møde en hel del forældre – blandt andet her fra Jaruplund - når jeg underviser i dansk for voksne om aftenen. Jeg glæder mig over engagementet hos mine kursister i forhold til at lære sproget og interessen for at vide mere om dansk kultur og traditioner.

Det er vigtigt, at det danske sprog i mindretallet bliver fastholdt som et levende og nutidigt dansk gennem kontakt og dialog med det danske samfund og i vores skoler, børnehaver og andre institutioner. Det danske sprog udvikler sig hele tiden, og vi bør f.eks. i skolerne være opmærksomme på at inddrage nye tekster og sange – selvfølgelig uden at kaste alt det gamle over bord. Vi må hele tiden have modet til at forny os og være på bølgelængde med den sproglige og kulturelle udvikling, der sker i Danmark.

Som mindretal har vi en vigtig opgave i at være brobyggere mellem det danske og det tyske. Det kræver, at vi konstant har fokus på at fastholde vores tilknytning til Danmark.

Men det kræver også, at vi er bevidste om, at vi hører til i Sydslesvig. Den danskhed, som udfoldes her hos os, giver kun mening, fordi den er åben og en naturlig del af hverdagen i det tyske samfund.

På mange måder er det danske mindretal i Sydslesvig et forbillede på, hvordan man kan leve i fredelig sameksistens med hinanden omkring og på tværs af en grænse. Og der er virkelig brug for forbilleder i en tid, der er præget af krig og konflikter i vores egen baghave. Først og fremmest i Ukraine selvfølgelig, men også på Balkan ulmer det jo.

Vi har vist os langtidsholdbare gennem mere end hundrede år. Og i dag fejrer vi vores fællesskab med taler og sang, mad og drikke, underholdning og hygge.

Jeg er sikker på, at der er saft og kraft til hundrede år mere!

Jeg ønsker jer alle et fortsat godt årsmøde – tak for ordet.